

Miljödepartementet
Kemikalieenheten, Kemikalier och avfall
Elin Simonsson

Dnr: M2022/00802

Teknikföretagens referens
Karin Aase
karin.aase@teknikforetagen.se

2022-06-11

Teknikföretagens remissvar på EU-kommissionens förslag till förordning om ekodesign för hållbara produkter, M2022/00802

Inledning

Teknikföretagen företräder svensk industri. Tillsammans står våra 4 300 medlemsföretag för en tredjedel av Sveriges export. Gemensamt för våra medlemsföretag är att de utvecklar varor och tjänster i världsklass och att nästan all försäljning sker i global konkurrens. Samtidigt som medlemsföretagen löser många av vår tids utmaningar skapar de tillväxt och välstånd i Sverige.

Teknikföretagens bedömning och synpunkter

Övergripande kommentarer

Vi välkomnar initiativet att upprätta ett ramverk för att minska miljöpåverkan och resursutnyttjandet i produkters livscykel, samt ambitionen att förbättra EU:s inre marknad för hållbara produkter.

Den inre marknaden är helt central för att den cirkulära ekonomin ska fungera, därför är vi positiva till att EU-kommissionen förordar en förordning. Detta gör att krav på produkter sätts på EU-nivå, vilket ger en harmoniserad lagstiftning och ett "level playing field" för våra medlemmar. Det är därför av yttersta vikt att nationella särkrav om hållbara produkter undviks, då detta försämrar den inre marknadens funktion.

Vi stöder också att de nya reglerna kommer att gälla produkter som tillverkas såväl inom som utanför EU, och som placeras på den inre marknaden. Detta innebär att importörer måste följa harmoniserade standarder, vilket är avgörande för rättvis konkurrens och lika villkor.

Vi tycker att det är positivt att ekodesignkraven kommer sättas produkt för produkt för att kunna ta hänsyn till individuella egenskaper och produkters särdrag. I framtagandet av den produktspecifika lagstiftningen är det mycket viktigt att den baseras på konsekvensbedömningar och transparenta och inkluderande samtal med intressenter. Förslaget innehåller ett stort antal nya definitioner och det är viktigt att dessa är tydliga och harmoniserar med annan lagstiftning.

Teknikföretagens medlemmar ser de potentiella fördelarna med det digitala produktpasset (Digital Product Passport, DPP). Det ger en transparens i värdekedjan och lättare tillgång till data. För att den fulla potentialen ska uppnås, krävs det att specifika standarder sätts, så att en standardiserad "mall" eller format för delning av information används. Interoperabilitet mellan det digitala produktpasset och företagens interna system måste säkerställas.

Det är viktigt att säkerställa en effektiv efterlevnad av kraven genom en kraftfull marknadstillsyn, vilket kräver att de svenska tillsynsmyndigheterna, inklusive tullen, ges tillräckliga resurser och kompetens att klara den uppgiften.

Specifika synpunkter

Ekodesign forum och delegerade akter

Nuvarande ekodesigndirektiv som sätter produktkrav genom genomförandeakter fungerar väl. Processen att ta fram produktkraven nyttjar både expertgrupp med representanter från relevanta intressenter och medlemsstaterna via kommittéarbete. Detta har medfört en ökad miljönytta, samt en fungerande inre marknad. Teknikföretagen rekommenderar därför en fortsatt användning av genomförandeakter istället för det i *artikel 4* föreslagna delegerade akter ("Empowerments to adopt delegated acts").

Om användandet av delegerade akter kvarstår är det av yttersta vikt att det Ekodesignforum som beskrivs under *artikel 17*, blir brett representerat av industrin. Det är industrin som besitter kunskap om produkterna och deras tillverkning.

Det är viktigt att komma ihåg att det kan uppstå konflikter mellan de olika målen. Vissa krav kan negativt påverka säkerheten eller produktens hållbarhet (*durability*) och den mest hållbara designen kan vara svårare att reparera än en mindre hållbar design. Ett annat exempel är att krav på mer energieffektivitet i vissa produkter kan få behovet av material att öka, vilket innebär mer resurser och ett "tyngre" fotavtryck.

Det är också viktigt att Ekodesignforumets arbete blir transparent och att samråd möjliggörs under hela processen.

Digitala produktpasset, DPP

Informationsdelning är en viktig del i den cirkulära ekonomin. Teknikföretagen är positiva till och ser möjlighet till större transparens i värdekedjan genom de digitala produktpassen.

För att bli framgångsrikt bör DPP utformas av beslutsfattare tillsammans med industrin, givet industrins stora kunskap och expertis om värdekedjor, befintliga system och vad som krävs för att ett produktpass ska fungera i praktiken.

Det är mycket viktigt att affärshemligheter och immateriella rättigheter respekteras och skyddas för att hindra piratkopiering av produkter. Informationskraven bör begränsas till de väsentliga kraven för intressenter under en produkts livslängd. Det är avgörande att information som samlas in tillför värde för de olika aktörerna i värdekedjan, dvs endast så mycket data som krävs, inte data som kan vara "bra att ha".

Digitala produktpass måste föregås av konsekvensanalyser. Kraven som ställs måste vara proportionella och bidra till den cirkulära ekonomin.

De delegerade akterna bör klargöra vilken data som kommer att ingå i DPP, vem som har tillgång till data, vem som äger datan och varje marknadsoperatörs ansvar. Ansvaret för att tillhandahålla data måste delas mellan de olika aktörerna i värdekedjan, så att bördan av att tillhandahålla uppgifterna inte bara ligger på tillverkaren.

För att DPP ska bli framgångsrikt anser vi att EU-kommissionen bör börja med ett litet antal produkter och kriterier som baseras på redan tillgängliga data snarare än en bred räckvidd och komplexa kriterier. Det är viktigt att testa DPP i mindre omfattning innan användningen vidgas.

Standarder och tredjepartsverifiering

Standarder och teknikneutralitet ska ligga till grund för produktkraven. På samma sätt är harmoniserade eller internationella standarder det bästa verktyget för bedömning av överensstämmelse. Standardiseringen i form av teknisk standardisering och fastställande av internationella standarder har en strategisk betydelse för den europeiska industrins globala konkurrenskraft och möjliggör innovation och anpassning till den tekniska utvecklingen globalt. Det är därför avgörande att standardiseringen fortsatt får en viktig roll kopplat till utvärdering och kontroll av uppsatta krav.

Teknikföretagen anser att EU-kommissionen bör avstå från att utfärda egna tekniska eller gemensamma specifikationer, vilket föreslås i *artikel 35*. Kraven måste baseras på vetenskapliga bedömningsmetoder genom erkända europeiska eller ISO /IEC/ITU internationella standarder och måste vara tillförlitliga och verifierbara.

Beräkning av Product Environmental Footprints (PEF) och Product Carbon Footprints (PCF) måste utföras enligt enhetliga, transparenta och begripliga metoder för att säkerställa jämförbara resultat.

Det måste också finnas ett förtydligande om hur man hanterar data från produkter från länder utanför EU som inte omfattas av EU-lagstiftning. Detta påverkar den allmänna frågan om effektiv marknadstillsyn för att utesluta konkurrensnackdelar för tillverkare i EU jämfört med leverantörer från länder utanför EU.

Teknikföretagen anser att tredjepartscertifiering endast ska användas vid särskilda behov, vilket behöver förtydligas i *artikel 41*. Industrin bör ges möjlighet att välja metod för att kontrollera de rättsliga kraven.

Dubbelreglering

Det är viktigt att lagförslaget inte reglerar sådant som redan regleras i andra direktiv eller förordningar. Teknikföretagen är särskilt oroliga att kemikaliekrav dubbleras. Vi anser att denna reglering ska ske via REACH och RoHS.

Produktkraven måste överensstämma och vara kompatibla med annan lagstiftning genom att till exempel säkerställa att dokumentationskraven anpassas till bestämmelserna och rättigheterna för tillgång till data i enlighet med

datalagen. Dessutom bör de vara kompatibla med befintliga krav för att undvika dubbelarbete.

Det digitala produktpasset, DPP bör förlita sig på befintliga databaser så som SCIP (Substances of Concern In articles as such or in complex objects Products), European Product Registry for Energy Labeling (EPREL) och databasen för Byggprodukter.

Maria Rosendahl

Chef Näringspolitik

Karin Aase

Chef Hållbarhet och
Handel